

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ЗА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

РЕЧНИК
НА
БЪЛГАРСКИЯ
ЕЗИК

ТОМ 3
Г – ДЕЯТЕЛ

ВТОРО ДОПЪЛНЕНО И ПРЕРАБОТЕНО ИЗДАНИЕ

СОФИЯ • 2006
АКАДЕМИЧНО ИЗДАТЕЛСТВО „МАРИН ДРИНОВ“
ЕТ „ЕМАС“

ПЪРВО ИЗДАНИЕ

(1981)

Главен редактор
КРИСТАЛИНА ЧОЛАКОВА

Редакционна колегия
КЕТИ ПИЧЕВА, СИЙКА СПАСОВА-МИХАЙЛОВА,
СТОЯН СТОЯНОВ, КРИСТАЛИНА ЧОЛАКОВА

Съставители

ЗДРАВКА ГУНОВА, ДАНИЕЛА ДЕЧЕВА,
СТЕФАНА КАЛДИЕВА-ЗАХАРИЕВА,
МАРИЯ КОСПАРТОВА-ПОПОВА, ЛИЛИЯ КРУМОВА,
ХРИСТИНА ПАНТЕЛЕЕВА, ЕМИЛИЯ ПЕРНИШКА,
ДИМИТЪР ПОПОВ, АЛБЕНА ПОПОВА, МАРИЯ ЧОРОЛЕЕВА

ВТОРО ДОПЪЛНЕНО И ПРЕРАБОТЕНО ИЗДАНИЕ

(2006)

Редактор
ИВАН КАСАБОВ

Авторски колектив

ЮЛИЯ БАЛТОВА, ДАНИЕЛА ДЕЧЕВА,
СТЕФАНА КАЛДИЕВА-ЗАХАРИЕВА,
ЛИЛИЯ КРУМОВА-ЦВЕТКОВА, САБИНА ПАВЛОВА,
ХРИСТИНА ПАНТЕЛЕЕВА, ЕМИЛИЯ ПЕРНИШКА,
МАРИЯ ЧОРОЛЕЕВА

Справки, мнения и препоръки на адрес:
Институт за български език,
Секция за лексикология и лексикография
София, 1113, ул. „Шипченски проход“, №52, бл. 17
e-mail: sabina_ns@abv.bg
fax: (+359-2) 872-2302

© БАН, Институт за български език, 2006

© АИ „Марин Дринов“, 2006

© ЕТ „ЕМАС“, 2006

ISBN-10: 954-90344-9-6 (т. 3) (ИБЕ)

ISBN-13: 978-954-90344-9-3 (т. 3) (ИБЕ)

ISBN-10: 954-322-106-5 (т. 3) (АИ „Марин Дринов“)

ISBN-13: 978-954-322-106-6 (т. 3) (АИ „Марин Дринов“)

ISBN-10: 954-8793-94-6 (т. 3) (ЕТ „ЕМАС“)

ISBN-13: 978-954-8793-94-0 (т. 3) (ЕТ „ЕМАС“)

Преработеното и допълнено издание на т. III от Речника на българския език е осъществено от настоящия състав на Секцията за българска лексикология и лексикография.

В него са намислили място много нови думи, словосъчтения и фразеологизми. Актуализирано и деидеологизирано е тълкуването на редица лексикални единици от обществено-политическата лексика. Осъвременена е стилистичната характеристика на думите, а граматическата характеристика е приведена в съответствие с най-новите нормативни решения. Обогатен и осъвременен е илюстративният материал.

Това издание съдържа 6501 речникови статии за думите от буква Г (г – гяче) и част от буква Д (д – деятел).

Преработването и допълването на тома е направено от сътрудниците в Секцията, както следва: ст. н. с. I ст. д. ф. н. Л. Крумова-Цветкова (г – генеративен; де; деистичен – демагогия); ст. н. с. I ст. д. ф. н. Ем. Пернишка (генератор – гледачка; глезен¹ – глей) ; ст. н. с. д. ф. н. М. Чоролеева (гледен – глезанче; глен – гогочене); н. с. С. Павлова (-год – градел; д – двоен); н. с. Д. Дечева (градене – грънче); ст. н. с. Хр. Пантелеева (гръст¹ – гяче); ст. н. с. д. ф. н. Ст. Калдиева-Захариева (двоене – деист); ст. н. с. д-р Ю. Балтова (демагогски – деятел).

Автор на речниковите статии на новите думи и значения е н. с. д-р С. Колковска.

Редактор на новото издание на т. III е ст. н. с. д-р Ив. Касабов.

Речникът е обработен на компютър от специалистите филолози в Секцията Св. Манова, Е. Георгиева, Цв. Георгиева, Ел. Кацкова-Михова, М. Иванчукова, А. Пашова и В. Стойкова.

Организационната работа, свързана с издаването на тома, е извършена от секретаря на тома специалиста филолог Светломира Манова и от секретаря на Речника н. с. Сабина Павлова.

Предпечатната подготовка е изпълнена от Ивайло Начевски.

Авторско-редакторският колектив благодари за компетентните консултации по различни езикови въпроси на сътрудниците от други

секции на Института за български език — от Секцията за съвременен български език, Секцията за българска диалектология, Секцията за етимология и ономастика, Секцията за история на българския език.

София, септември 2005 г.

От редактора